

Dosarul nr.3r-209/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. G. Grozav)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. E. Palanciuc, A. Malfi, V. Clima)

DECIZIE

21 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de Vasili Baculin,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vasili Baculin
împotriva Biroului Notarial Maria Colomeeț cu privire la contestarea actului
administrativ,
împotriva încheierii din 13 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 05 decembrie 2017, conform sigiliului oficiului poștal (f.d.12), Vasili Baculin a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Notarial Maria Colomeeț solicitând anularea actului notarial, restabilirea în dreptul de moștenitor.

În rezultatul înlăturării neajunsurilor indicate conform încheierii din 11 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, la 27 decembrie 2017, conform sigiliului oficiului poștal (f.d.18), Vasili Baculin a depus cerere de chemare în judecată concretizată, solicitând anularea actului notarial nr. 81 din 09 noiembrie 2016 privind decăderea sa din dreptul de moștenitor și restabilirea în dreptul de moștenitor.

Prin hotărârea din 07 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Vasili Baculin împotriva Biroului Notarial Maria Colomeeț cu privire la contestarea actului administrativ.

La 24 aprilie 2018, conform sigiliului oficiului poștal (f.d.30), Vasili Baculin a declarat apel împotriva hotărârii din 07 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin încheierea din 13 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen, cererea de apel împotriva hotărârii din 07 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

La 28 august 2018, conform sigiliului oficiului poștal (f.d.40), Vasili Baculin a declarat recurs împotriva încheierii din 13 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău solicitând restituirea cauzei civile în instanța de apel și repunerea în termen pentru

a-și apăra drepturile sale legitime. Totodată, a solicitat să nu-i fie refuzat repunerea în termenul de declarare a apelului.

În motivarea recursului s-a invocat că instanțele de judecată nu au dat o apreciere probelor prezentate. Instanța de apel incorect a restituit cererea sa fără soluționarea problemei, deoarece a respectat normele procedurale. La fel, instanța de apel nu a luat în considerare că hotărârea primei instanțe i-a fost expediată cu întârziere.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată la 13 iunie 2018, iar Vasili Baculin a declarat recurs la 28 august 2018, conform sigiliului oficiului poștal (f.d.40).

Materialele cauzei atestă că încheierea a fost expediată participanților la proces la 09 iulie 2018, conform scrisorii de însoțire (f.d.37), însă lipsesc date despre recepționarea acesteia. Astfel, recursul declarat la 28 august 2018, conform sigiliului oficiului poștal (f.d.40), este în termen.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate în recurs și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Vasili Baculin neîntemeiat și pasibil de a fi respins, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea din 07 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Vasili Baculin împotriva Biroului Notarial Maria Colomeeț cu privire la contestarea actului administrativ (f.d.26).

La 24 aprilie 2018, conform sigiliului oficiului poștal (f.d.30), Vasili Baculin a declarat apel împotriva hotărârii din 07 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d.29-30).

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 362 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3),(4) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură

pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen;

Astfel, prin încheierea din 13 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen, cererea de apel împotriva hotărârii din 07 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d.34-36).

Colegiul apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel împotriva hotărârii din 07 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, ca fiind depusă cu omiterea termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

Argumentul recurentului precum că instanța de apel nu a luat în considerare că ar fi primit cu întârziere hotărârea primei instanțe, nu poate fi reținut în sensul justificării omiterii termenului de contestare a hotărârii primei instanțe.

Or, norma procedurală în acest sens stabilește expres termenul de contestare cu apel de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii și nu din data recepționării acestuia.

În conformitate cu art. 236 alin. (4) Cod de procedură civilă, participanții care nu au fost prezenți la pronunțarea dispozitivului hotărârii primesc copia hotărârii în decurs de 5 zile.

În acest sens, pornind de la faptul că dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat în lipsa părților, Colegiul menționează că la 07 martie 2018, conform scrisorii de însoțire, i-a fost expediată lui Vasili Baculin copia dispozitivului hotărârii din 07 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d.27). De altfel, recurentul nu neagă recepționarea dispozitivului hotărârii primei instanțe.

În atare circumstanțe, Colegiul conchide că recurentul nu a fost lipsit de dreptul de a exercita calea de atac-apelul împotriva hotărârii primei instanțe în termenul prevăzut de lege, iar instanța de apel corect a reținut că Vasili Baculin a omis termenul de declarare a apelului, fără a solicita repunerea în termen.

Colegiul accentuează că prezintă relevanță nu data recepționării dispozitivului hotărârii, dar invocarea motivelor ce justifică declararea apelului în afara termenului legal, inclusiv cu solicitarea de repunere în termen la declararea apelului.

Or, instanța de apel nu poate din oficiu să repună apelantul în termenul de declarare a apelului, fapt corect reținut și de instanța de apel.

Colegiul precizează că materialele cauzei denotă cert că apelul împotriva hotărârii din 07 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost declarat în afara termenului legal și în condițiile în care apelul a fost declarat peste termen,

apelantul urma să solicite repunerea în termen cu invocarea motivelor ce au justificat omiterea acestuia, ceea ce la caz nu s-a realizat de către apelant.

Chiar și solicitarea de repunere în termen pentru a-și apăra drepturile sale legitime în ordine de apel, indicată de către recurent în cererea în recurs, nu este motivată în sensul art. 116 alin.(3) Cod de procedură civilă, citat *supra*. De altfel, simpla afirmație precum că a recepționat cu întârziere hotărârea primei instanțe, fără specificarea datei și confirmarea acestui aspect, precum și lipsa solicitării de repunere în termen în cererea de apel, nu poate servi ca temei de repunere în termen.

Colegiul reiterează că instituția de drept procesual a repunerii în termen constituie beneficiul acordat de lege titularului unui drept procesual, care din motive justificate nu și-a putut exercita dreptul în interiorul termenului imperativ, să-și îndeplinească acest drept și, ulterior, fără ca instanța să-l decadă din exercițiul său sau să aplice o altă sancțiune prevăzută de lege în caz de nerespectare a termenului.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a relevat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn împotriva Germaniei, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

Pornind de la principiul respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 Cod de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO și în contextul circumstanțelor relevate, Colegiul menționează că recurentul nu a întreprins măsurile necesare după cum sugerează și jurisprudența CtEDO de a-și proteja drepturile de acces la instanță. Or, părțile mai au obligația de a se folosi cu bună credință de drepturile lor procedurale rezultând din prevederile art. 56 alin.(3) Cod de procedură civilă.

Astfel, circumstanțele relatate denotă că însuși recurentul nu a respectat drepturile sale procedurale și s-a eschivat de la îndeplinirea actelor de procedură în măsura stabilită de normele de drept procedural, ca ulterior să invoce încălcarea drepturilor. Or, argumentele recurentului nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat, în condițiile în care instanța de apel s-a conformat prevederilor legale la restituirea cererii de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului. De altfel, părțile urmează să-și valorifice drepturile garantate de lege în termenul stabilit, aspect specific și speței.

În conformitate cu art. 27 alin.(1) Cod de procedură civilă disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea contestată este întemeiată și conformă prevederilor legale, iar argumentele invocate de către recurent nu sunt justificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat, cu menținerea încheierii instanței de apel din 13 iunie 2018.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Vasili Baculin.

Se menține încheierea din 13 iunie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Vasili Baculin împotriva Biroului Notarial Maria Colomeeț cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Iurie Bejenaru